

FADAKARWA

A kan: Kasuwanci da dabarun sai da kaya

Kashi na 6b: Yadda a ke sanya wa kaya farashi

Menene farashi?

Farashi shine adadin kudin da za a biya a kan kaya. Duk da cewar mafi yawan lokaci a na sanya wa kaya farashi da kudin Naira, a Nigeria, amma a wani lokaci a na iya sanya wa kaya farashi a kudin kasashen waje kamar Dalar America, Fam na Ingila ko kuma saifa ta kasashen Africa, rainon Faranshi.

Yaya a ke sanya wa kaya farashi?

Akwai wasu muhimman abubuwa da suke da tasiri a farashin da za a sa wa kaya. Wadannan sun hada da:

- **Bukatar kaya a kasuwa.** Wannan ya na nuna irin yadda jama'a suke da bukatar kaya. Idan a na matukar bukatar kaya, to jama'a za su iya biyan farashi mai yawa domin samun wannan kaya. Amma idan kaya basu da farin jinni, dole ne a nemi farashin kadan a kan sa.
- **Wadatar kaya a kasuwa.** Yayin da kaya ke wahala a kasuwa, to farashinsu zai zama da tsada, amma idan kaya suka cika kasuwa farashi zai fadi.
- **Abin da kaya suka ci wajen samar da su ko kera su.** Wannan ya hada har da kudin sufiri da na ajiya. Haka kuma idan kaya masu saurin lalace wa ne to dole ne farshi yayi la'akari da wannan.
- **Yanayin kasuwa.** Wannan ya kunshi manufar gwamnati a kan kasuwanci. Misali yawan harajin da gwanmati ke karba a hannun yan kasuwa da kuma tallafin da ta ke ba su ya na da nasaba a kan farashin kaya a kasuwa. Yanayin ciniki da kuma yawan kaya a kasuwa su ma muhimman abubuwa ne a kan farashi. Idan kaya suka yi yawa a kasuwa, dole ne farashinsu yayi kasa, idan kuma suka yi karanci, to sai farashi ya yi sama.

There are two major **approaches to setting prices**:

	Cost-Based Pricing	Market Pricing
Objective	Make a profit	Marketing tool
Activity (also see Topic 5b)	Selling	Marketing

Suitable for	Regulated market	Competitive market
Price structure	Price includes all costs and profit	Prices are flexible depending on marketing strategy